

OBAMA NE YAPACAK?

Barack Hussein Obama'nın ABD'nin yeni Başkan'ı seçilmesi tüm dünyada epeyce heyecan yarattı. Onun başkan seçilmesi değişimden, devrime kadar varan bir yelpaze içerisinde değerlendiriliyor. Bazı kesimlerde onu Mesih ilan etti bile. İlk defa bir siyahın ABD'de başkan seçilmesi elbette önemli bir olay. ABD'de siyahların ırk ayrımına uğradığı, uzun yıllar bu ayrımcılığa karşı mücadele ettikleri biliniyor. Ancak Obama bu mücadeleden gelen bir isim değil. Şimdi her ne kadar pek çok çevre onda köle Kunta Kinte'nin soyunu görmek istese de, Obama'nın babası Kenya'dan ABD'ye okumak için gelmiş, Obama'nın kendisi de iyi eğitim almış, daha sonra da senatör olmuş bir kişi. Açıkçası o, ABD sistemi ile çelişki içerisinde yaşamamış bir kişi. Siyahların mücadelesi içerisinde bulunmuş bazı saygın isimlere göre o "yeterince siyah değil." Yani ırk ayrımına, yoksulluğa, eşitsizliğe karşı mücadele bayrağını yükseltmemiş birisi.

Değişim beklentileri ne kadar gerçekçi? ABD politikalarında köklü bir değişim olacak mı? Obama'nın siyah bir başkan olmasına umut bağlayanların körükledikleri beklenti köklü değişimlerin olacağı yönünde. Bu sorunun yanıtını aramadan önce Bush'un nasıl bir ABD ve dünya bıraktığına bir göz atmak gerekiyor. ABD bugün giderek derinleşen bir ekonomik kriz içerisinde. ABD'de pek çok büyük banka batmaktan devletleştirilerek kurtuldu, bazıları da battı. ABD devleti bugün dünyanın en büyük bankacısı durumunda. Başta otomotiv olmak üzere pek çok dev ABD tekeli –GM gibi- kurtarılmak için sıra bekliyor. Ekonomi durgunluğa girmiş durumda ve işsizlik ve enflasyon sürekli yükseliyor, yoksulluk derinleşiyor. Yani içeride çökmüş bir ABD ekonomisi bulunuyor.

ABD'nin iç görüntüsü böyle de dışarıdaki durumu ve görüntüsü farklı mı? ABD bugün dünyanın en fazla nefret edilen devleti. Bunun nedeni ise kimse için sır değil. Afganistan ve Irak'ın işgal edilmesi, İsrail'in Filistinlilere karşı koşulsuz desteklenmesi, Asya'da ve Latin Amerika'da ülkelere müdahale edilmesi, geri ülkelerin yağmalanmasında baş rolü oynaması, katliamlar ve işkenceler, uluslar arası hukukun ayaklar altına alınması, ABD'nin başlıca icraatları arasında. Başkan Bush, ABD'nin hegemonyacı, saldırgan emellerinin sonuna kadar ve kararlı bir takipçisi oldu. Ancak emperyalist politikaların çıkmazı açık seçik görüldü ve tüm gerçek tüm açıklığı ile ortaya çıktı.

Obama işte böyle bir ABD devralıyor. Obama'dan beklenen ABD'nin dışarıdaki durumunu ve görüntüsünü kurtarması, içeride ekonomiyi toparlaması. Yani Obama ABD emperyal sisteminin kırılan, dökülen çarklarını yeniden tamir edecek, temizleyip yağlayacak, tıkr tıkr çalışmasının sağlayacak. ABD'nin asıl yöneticileri olan dev tekeli birliklerin ve onların çıkarlarını savunmak üzere şekillenen ABD sisteminin bu siyahtan beklediği bu. ABD'de halkı ise Obama'dan işsizliğe, açlığa, ücretlerin sürekli düşmesine, hayat standartlarının sürekli aşağıya doğru gitmesine dur demesini, krizin üstesinden gelmesini, bütün bunlara bir çözüm bulmasını istiyor.

Dünya halkları ise Obama'ya "madem ki değişim vaadi ile geldin, şu ordularını, işgalcilerini, işkencecilerini, ajanlarını, uşaklarını bir an önce toparla ve bir an önce git" diyorlar. Bütün bu beklentilerin, yani dev emperyalist tekellerin beklenti ve istekleri ile, ABD halkının ve dünyanın diğer halklarının beklenti ve çıkarları zıt yönde, açıkça görülüyor ki istekleri de bütünüyle ters istikamette! İşte Obama bu tablonun üzerine geliyor ve birkaç ay sonra eski Başkan Bush'dan görevi devralacak. Obama bütün bunlara nasıl bir yanıt verecek ve her hangi bir değişim yapabilecek mi?

Bugün görünen gerçek şudur; Obama'nın ve ABD'nin Bush'un bıraktığı yerden devam etmesi ve aynı politikaları, aynı biçimde devam ettirmesinin olanağı bulunmuyor. ABD'nin nefesi büyük oranda tıkanmış durumda. Yeni bir hamleyi, ancak kendisini tazeleyerek gerçekleştirebilir. Obama yönetimi de bunu gerçekleştirmek isteyecektir. Eski politikaların temelinde ve yöneliminde bir değişim olmayacağını, olamayacağını görülmeli gerekir. Çünkü ABD iyi bir tokat yemiştir ve daha bir süre dünyanın en büyük emperyalist gücü olmaya devam ederse de, artık tek belirleyici güç olmaktan çıkmıştır. Kısaca

vurgulamak gerekir ki, Obama ABD'nin emperyalist pragmatizmini kullanarak bazı adımları atmak – dünyanın diğer büyük devletleri ile daha fazla diyalog, Afganistan ve Irak politikalarında bazı rötuşlar, İnan politikasında ihtiyat vb.- zorunda kalacaktır.

Körüklenmek istenen beklenti ve umutların tersine, Obama yönetimi ABD'nin temel politikalarında bir değişime yol açmayacaktır. Çünkü bu politikalara yol veren temelde herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır. ABD ekonomisine ve çıkarlarına yön veren dev tekeller farklı politikaların uygulanmasına izin vermeyecektir. Ancak ABD artık eski gücünde değildir ve büyük emperyalist devletler arasındaki çıkar çelişkilerinin sertleştiği, bloklaşma eğilimlerinin güç kazandığı bir döneme girilmiştir. Bu gerçekler Obama döneminin nasıl şekilleneceğinin güçlü belirtilerini de ortaya koymaktadır. ABD emperyalist burjuvazisinin ve onun yeni temsilcisi Obama'nın yapmak istedikleri bellidir. Ancak evdeki hesabın çarşıya uymadığı da artık çok iyi bilinmektedir

Aralık / 2008